

JĘZYKOWO KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. R. VIII.
Toruń

Prenumerata
na miejscu mk.
1500, na prow.
mk. 1900. Za
odnoszenie do
domu dolacza się
300 mk.
Ogłoszenia za
wiersz nonparel.
Pierwsza strona
300 mk., druga i
trzecia 225 mk.
czwarta 8-lamo-
wa 100 mk. Ogł.
drobne po 50 m.
za wyraz, tust.
druk. podwójnie.
Najmn. ogł. 500
mk. Dla zagran.
ceny o 200 proc.
wyższe.

Adres Redakcji i Adm. ... Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12.
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-BJ DO 3-BJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26.

Teatr „Nowości”

We wtorek d. 21 go listopada 1922r.

Tylko jeden wieczór

WARSZAWSKIEJ WESOŁEJ MUZY

Udział przyjmują najwybitniejsze siły artystyczne i baletowe warszawskich teatrów:

Marja Bielecka primadonna operetki teatru „Nowego” w Warszawie,

Karol Hanusz najpopularniejszy piosenkarz w Polsce,

Aleksander Górski niezrównany humorysta,

Henryk Szadkowski znany recytator.

Bilety wcześniej nabywać można w Księgarni H. Neumana.

Zawiadomienie

Znany muzyk **H. Birnbaum** wrócił do Włocławka i udziela nadal lekcji muzyki wyłącznie na skrzypcach.

Kurs na mandolinie w ciągu 6-ciu tygodni. Wiadomość: Cafe Imperjal, cały dzień.

Przygotowania do Sejmu.

Powoli zaczynamy wchodzić w okres pierwszej normalnej kadencji życia parlamentarnego. Naczelnik Państwa podpisał już dekret, zwołujący na wtorek 28 b. m. Sejm i Senat. Po uroczystym nabożeństwie w katedrze św. Jana, Naczelnik Państwa dokona otwarcia izb, które uchwalą tymczasowy regulamin obrad, a na następnym posiedzeniu dokonają wyboru stałego prezydium. Senatowi przewodniczyć będzie z tytułu starszeństwa Bolesław Limanowski, kto Sejmowi, jeszcze niewiadomo wobec braku rozdziału mandatów.

Nad tą sprawą zaczynają naradzać się kluby. Wielu bowiem posłów znajduje się na listach państwowych, a niezależnie od tego kandydowało i zostało wybranych i do Sejmu i do Senatu. Stronnictwa zdecydować muszą, kto jaki mandat ma zatrzymać. Np. pos. Głabiński został wybrany do Sejmu w Warszawie i Lwowie; p. Korfanty w Katowicach, Cieszynie, Król. Hucie, Łodzi i Krakowie, a nadto stoi na pierwszym miejscu listy państwowej; gen. Haller wybrany w Warszawie i Częstochowie, to samo z pp. Witosem, Osieckim, Daszyńskim i t. d.

Ustalenie mandatów w łonie samych stronnictw zostanie dokonane w ciągu nadchodzącego tygodnia. Wtedy dopiero będzie można podać

szczegółowe zestawienie i obraz naszych ciał ustawodawczych.

Wczoraj i dziś radzą mniejszości narodowe. Przepuszczalnie skład mniejszości narodowych będzie następujący:

Zydów . . .	35
Niemców . . .	15
Rusinów . . .	20+5 chliborobów
Białorusinów . . .	9
Rosjan . . .	2
Razem	86

Nie wiadomo, czy i jak się ułożą stosunki w łonie mniejszości. Prasa żydowska, niemiecka i rosyjska nawiązuje posłów, aby kluby utworzyły wspólny blok dla celów ogólnych i powołują się na „unio latina” w parlamencie austriackim.

Wobec zdecydowanych głosów prasy narodowej dzienniki mniejszości prześcigają się w zapewnieniach lojalności względem Państwa. Czy tak jest istotnie? Politycznie jest tak pisać, ale co się myśli w duszy? W podrażnieniu wypowiada się nieraz utajone myśli:

„Nie będziemy prosić waszej łaski, nie uznajemy traktatu genewskiego i tylko przymusowo staliśmy się obywatelami Polski i ze swoich praw nie zrezygnujemy.”

Oto co w Sejmie górnośląskim mówił d. 16 b. m. poseł niemiecki Ultz, b. naczelnik policji katowickiej. Jego wyznanie jest kompromitująco szczere. Wdzięczni mu jesteśmy za jasne postawienie sprawy.

Z Rady Miejskiej.

Dnia 7 listopada odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej.

Posiedzenie zagał prezes Dr. Piasecki o godz. 10 wiecz. Protokół poprzedniego posiedzenia, odczytany przez radnego sekretarza L. Opoczyńskiego, Rada Miejska zatwierdziła.

I.) Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła:

Przyjąć żądane przez Min. Spraw Wewnętrz. zmiany w stawkach Statutu opłat rocznych za prawo jazdy na rzecz miasta Włocławka, a mianowicie: w art. 2.

p. 4.: od karety, landa lub powozu 50.000 mk., 5.: od wolantu 25.000 mk., 6a.: od samochodu o sile większej 150.000 mk., 7.: od samochodu ciężarowego na kołach z obręczami gumowymi: a) do 3 ton pojemności 100.000 mk., b) powyżej 3 ton 150.000 mk., 8.: od motocyklu 5.000 mk.

Uwaga: Wozy samochodowe, przychepione do samochodów ciężarowych płacą 50.000 mk.

II.) Wniosek radnego Sztolcmana o wpisach meldunkowych, na żądanie wnioskodawcy, zdjęto z porządku dziennego.

III.) Na wniosek Prezydium Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła:

1.) przeznaczyć grzywny, wymierzone pp. Radnym, na rzecz Związku Inwalidów wojennych. Grzywny będą ściągane do kwitariusza przedstawionego przez Związek;

2.) pp. ławnicy również podlegają grzywnom, narówni z radnymi, a nieobecność swą na posiedzeniach Rady usprawiedliwiają za pośrednictwem p. Prezydenta;

3.) zwrócić się do Związku Inwalidów Wojennych w miejscu o nadesłanie do biura Rady Miejskiej ostepłowanego kwitariusza w celu wykonywania niniejszej uchwały.

IV.) Komunikat Magistratu o zmianie opłat kancelaryjnych Rada Miejska przyjęła do wiadomości.

V. Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła w I czytaniu: „Upoważnić Magistrat:

1) do zaciągnięcia na przeprowadzenie inwestycji w cegielni Miejskiej w Polskim Banku Komunalnym pożyczki w wysokości mk. 10.000.000 (dziesięć milionów).

2) do ustalenia terminów spłat, oraz wszystkich wogóle warunków pożyczki i przyjęcia zobowiązań z pożyczką związanych,

3) do przeprowadzenia wszelkich czynności prawnych w związku z zaciągnięciem pożyczki,

4) do zeznania kaucji hipotecznej na zabezpieczenie pożyczki w wysokości wymaganej przez władze Banku.

Przytem Rada Miejska zaznacza, że z tytułu niniejszej pożyczki podaje się statutowi Polskiego Banku Komunalnego, przepisom wydanym, lub mogącym być wydanymi w przyszłości przez władze Banku, oraz przez Min. Rob. Publ. względnie Min. Skarbu.

VI. Na wniosek Prezydium Rada Miejska jednocześnie uchwaliła.

1. Polecie Komisji Rewizyjnej sprawdzenie w ciągu 3 tygodni transakcji nabycia lokomobili dla cegielni miejskiej.

VI. Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła:

Zatwierdzić mianowanych przez p. Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej zastępców członków Komisji Obwodowej Nr. 2. p. Zbierzchowskiego Zygmunta i także Komisji Nr. 2 p. Dziekanowskiego.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Posiedzenie dnia 8 listopada.

Posiedzenie zagał Prezes Dr. Piasecki. Protokół wczorajszego posiedzenia odczytany zostanie na następnym posiedzeniu.

Następnie Rada Miejska przystąpiła do porządku dziennego.

1) Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła w II czytaniu:

Upoważnić Magistrat:

1) do zaciągnięcia na przeprowadzenie inwestycji w cegielni Miejskiej w Polskim Banku Komunalnym pożyczki w wysokości mk. 10.000.000 (dziesięć milionów).

2) do ustalenia terminów spłat oraz wszystkich wogóle warunków pożyczki i przyjęcia zobowiązań z pożyczką związanych,

3) do przeprowadzenia wszelkich czynności prawnych w związku z zaciągnięciem pożyczki,

4) do zeznania kaucji hipotecznej na zabezpieczenie pożyczki w wysokości wymaganej przez władze Banku Komunalnego.

Przytem Rada Miejska zaznacza, że z tytułu niniejszej pożyczki podaje się statutowi Polskiego Banku Komunalnego, przepisom wydanym, lub mogącym być wydanymi w przyszłości przez władze Banku, oraz przepisom Ministerstwa Robót Publicznych względnie Ministerstwa Skarbu.

N. P. R. i Niemcy.

Za Pomorze pomoc na Śląsku.

KATOWICE. 19. XI. Dzisiejszy „Goniec Śląski” zamieszcza obszerny artykuł, w którym zarzuca N. P. R., że z jej winy przypadł na Górnym Śląsku trzeci mandat polski do Senatu. Przyobliczeniu wyników wyborów okazało się, że brakowało jedynie 1,274 głosy, by trzeci mandat uzyskała lista 8. N. P. R. absolutnie nie miała widoków przeprowadzenia swego kandydata i gdyby była wycofała swą listę i wezwała wyborców do głosowania na listę 8, albo przynajmniej zostawiła im swobodę głosowania, to mandat byłby uratowany, gdyż wielu głosowałoby na listę 8.

W dalszym ciągu dziennik pisze: „Nasuwa się tu mimowoli podejrzenie, że w Poznańskim i na Pomorzu partie niemieckie, które nie miały tam widoków powodzenia przeprowadzenia swoich kandydatów poleciły głosować swoim wyborcom na N. P. R., uważając ją za możliwą do obrony interesów i by osłabić zwycięstwo listy Nr. 8. Otóż czy N.P.R. na Górnym Śląsku wzamian za to, nie mając widoków przeprowadzenia swego kandydata, nie postanowiła odwdziżyć się Niemcom rozbięciem głosów polskich przez głosowanie na swą beznadziejną listę? Teraz jasne jest, dlaczego Niemcy pisali „Rymer soll bleiben”. N. P. R. zaprzepaściła trzeci mandat polski. Tej hańby partja ta nie zmyje frazesami o interesach robotników”.

W końcu wyraża dziennik nadzieję, że lud polski zorientuje się w położeniu i da należyłą odprawę N.P.R.

Wyrok w sprawie Fedaka.

LWÓW, 18.XI. Dziś o g. 6 wiecz. zapadł wyrok w procesie Fedaka. Sędziowie przysięgli odrzucili oskarżenie o zamach na Naczelnika Państwa, uznając Fedaka tylko winnym zamachu na wojewodę Grabowskiego. Również odrzucono oskarżenie o zbrodnię zdrady głównej.

Fedak skazany został na 6 lat ciężkiego więzienia, z postem co miesiąc. Z pozostałych oskarżonych skazani zostali:

CENNIK PORÓWNAWCZY

za III kwartał (1921-1922)

GENY ARTYKULÓW PIERWSZEJ POTRZEBY W HANDLU DETALICZNYM.

Biuro statystyczne Magistratu nadsyła nam następującą tabelę.

L. porz.	NAZWA ARTYKULU	Jedn. miary lub wagi	Cena przeciętna najczęstsza					
			w roku 1921			w roku 1922		
			w lipcu	w sierpniu	we wrześniu	w lipcu	w sierpniu	we wrześniu
			Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
1	Chleb żytni pytlowy	I kg.	128.10	97.60	111.02	242.50	257.50	276.—
2	" pszenny	"	161.04	122.—	175.68	341.25	406.25	561.25
3	" razowy	"	brak	73.20	76.12	176.25	181.25	197.—
4	Mąka pszenna, średniego gatunku	I funt	72.—	66.25	82.—	155.—	185.—	226.—
5	" żytnia, pytlowa	"	54.40	45.50	54.—	115.—	118.50	124.50
6	Kasza jęczmienna	"	43.60	43.50	50.—	103.12	110.—	119.—
7	" jaglana	"	53.—	60.—	63.—	136.66	147.50	173.—
8	" gryczana	"	62.—	67.50	88.—	134.37	146.—	179.80
9	Pęczak	"	42.—	47.50	54.—	98.75	115.50	140.—
10	Groch pólny na wagę	"	40.60	37.25	42.—	78.12	80.62	104.33
11	" okrągły »Victoria«	"	52.80	49.50	52.—	98.75	114.75	127.10
12	Fasola biała	"	42.80	44.25	45.—	95.—	103.50	123.87
13	Cukier (krystal)	"	260.—	280.—	330.—	251.25	290.75	330.—
14	Mleko niezbierane	I litr	31.60	50.—	66.—	117.50	134.37	146.—
15	Jaja	I szt.	13.40	16.—	25.30	52.50	35.50	71.40
16	Ser krowi zwyczajny	I funt	43.—	63.25	92.—	157.50	176.37	215.—
17	Mięso wołowe, średniego gatunku	"	71.—	70.—	70.—	231.87	248.75	277.—
18	" cielęce,	"	63.—	76.25	80.—	275.—	300.—	393.20
19	" wieprzowe,	"	103.—	130.—	144.—	377.50	531.25	678.20
20	" baranie,	"	nie not.	nie not.	80.—	275.—	300.—	350.—
21	Slonina solona, krajowa	"	150.—	287.50	330.—	662.50	987.50	1270.—
22	Szmalc wieprzowy	"	208.—	340.—	400.—	775.—	1250.—	1600.—
23	Sadło	"	nie not.	nie not.	brak	675.—	981.25	1270.—
24	Ryż na wagę	"	132.—	175.—	115.—	165.—	201.25	321.57
25	Olej rzepakowy	"	nie not.	nie not.	nie not.	335.—	566.66	766.66
26	" lniany	"	nie not.	nie not.	nie not.	335.—	566.66	800.—
27	Masło niesolone	"	232.—	342.50	480.—	843.75	1010.—	1253.40
28	Kartofle	8 funt	130.—	110.—	116.—	412.50	268.75	175.—
29	Kapusta	glów.	70.—	67.50	66.—	180.—	147.50	79.—
30	Marchew	pęczek	20.—	20.—	30.—	48.12	36.87	31.—
31	Buraki	"	16.—	15.—	23.—	42.50	34.37	21.—
32	Cebula	"	nie not.	nie not.	nie not.	40.—	33.75	27.—
33	Sól biała	I funt	12.—	18.—	21.60	40.—	51.50	58.50
34	Kawa naturalna, palona	"	216.—	313.75	496.—	912.50	1156.25	1576.—
35	" zbożowa	"	112.—	100.—	114.—	267.50	294.50	300.—
36	Herbata, średniego gatunku	"	nie not.	nie not.	600.—	1600.—	1906.25	2720.—
37	Węgiel kamienny (gruby lub orzech)	100 kg.	510.—	620.—	1500.—	2325.—	3257.50	4139.60
38	Torf	pud	nie not.	nie not.	brak	brak	177.50	brak
39	Drzewo rąbane na wagę	"	59.—	70.—	190.—	338.75	426.25	450.—
40	Nafta	I funt	20.—	21.87	30.—	72.50	84.93	144.—
41	Mydło zwyczajne do prania	"	100.—	122.50	268.—	347.50	462.50	571.—

II. GENY ZIEMIOPŁODÓW I BYDLA NA TARGOWISKU MIEJSCOWYM.

Ceny przeciętne z ostatniego tygodnia w mies. sprawozdawczym.

1	Pszonica krajowa	100 kg.	9000	10000	18000	24000	31417	31623
2	Zyto	"	7000	7200	9000	17625	18458	18006
3	Jęczmień	"	5500	6500	9000	15250	17575	18400
4	Owies	"	5000	brak	brak	brak	20667	20083
5	Kartofle	korzec	nie not.	nie not.	—	8300	4500	2500
6	Swinie	od do	I f. z. w. 65-75	75	130	340 350	690 720	500 160
7	Woły	od do	" 30-40	50	45	150 140	200	150 180
8	Kozy	"	" 30	40	brak	brak	brak	brak
9	Cielęta	od do	" 30-40	40	45	150 160	175	200 240
10	Owce	od do	" 30-35	40	40	160	175	190 200

*) Cena kontyngentowa.

Włocławek, d. 23.X.1922.

Franciszek Szytk na 1 i pół roku ciężk. więzienia, Michał Matczak na 2 i pół lat ciężk. więz., Piotr Jaremijczuk na 2 i pół lat ciężk. więz. i Eugenjusz Zyblikiewicz na 2 i pół lat ciężk. więz. Wszystkim zaliczono dotychczasowy areszt śledczy, pokrywający karę.

Uwolniono zupełnie: Kobiernskiego, Kuczabskiego, Hnatowicza, Gołubowicza, Tojana, Worobijewskiego i Bieleckiego. Obrońcy skazanych zgłosili protest, uznając wyrok za zbyt surowy.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× W Łodzi skazano na 4 lata więzienia 5-ciu komunistów Skrzyneckiego, Minicha, Chęcińskiego, Stasiaka i Centkowskiego za utworzenie koła komunistycznego pod nazwą »Spartaus«.

× W środę 22 b. m. rozpocznie się we Lwowie proces 39 komunistów, aresztowanych w podziemiach katedry Sto-Jurskiej.

× Z Kowna nadchodzą wiadomości, iż główna komisja wyborcza

zastosowała do rozdziału mandatów zmianę konstytucji. W ten sposób zostały okrojone mandaty mniejszości narodowych. Komuniści otrzymują 6 mandatów, żydzi 3, Polacy 2, a natomiast Niemcy, Białorusini i Peżanga (konserwatyści litewscy) zostali pozabawieni całkowicie reprezentacji.

× Zebranie Rady Ligi Narodów odbędzie się 5 grudnia. Delegat polski nie wyjedzie w przyszłym tygodniu, o ile na porządku dziennym nie będą sprawy polskie.

× Na czele delegacji polskiej, która udała się do Moskwy na konferencję rozbrojeniową, stanął książę Janusz Radziwiłł.

× Radca handlowy poselstwa włoskiego Antoni Menotti Corer otrzymał krzyż oficerski Polonia Restituta.

× Małżonkowie Franciszkowie Spreckela w San Francisco ofiarowali gmach ku uczczeniu poległych na wojnie kalifornijczyków; w pałacu tym jedna sala będzie poświęcona Polsce.

× W obchodzie 100 nej rocznicy niepodległości Brazyli, bardzo wybitny udział brały kolonie polskie w Brazylii.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Z powodu zwołania nowego seimu litewskiego gabinet litewski podał

się do dymisji. Ponieważ żadna partja nie posiada absolutnej większości prawdopodobnie utworzony będzie gabinet, oparty na bloku chrześcijańskich demokratów i narodowych socjalistów.

× W sferach paryskich zapewniana, że ostatnia zniżka kursu franka, wywołana została sztucznie przez pewną grupę finansistów angielskich, którzy chcą w ten sposób utrudnić zbliżenie francusko-angielskie.

× We Frankfurcie odbędzie się 21 b. m. t. zw. austrijacko-niemiecki dzień ludowy. Celem manifestacji tej jest propaganda przyłączenia Austrii do Niemiec.

× Cena chleba kartkowego w Niemczech, wynosząca obecnie 112 mk. za bochenek 2 klg., podniesiona zostanie z początkiem grudnia na 300 marek niemieckich.

× W jednej z szop portu hamburskiego znaleziono za 40 milionów mk. kokainy, którą zamierzono przemyć zagranicę. Dokonano licznych aresztowań.

× Rząd Mussoliniego zniósł we Włoszech ustawę o 8-godzinnym dniu pracy. Wynik tego zarządzenia jest taki, że lira włoska zaczęła gwałtownie iść w górę. Jest to rzecz zrozumi-

iała. Nasze przysłowie mówi: Kto pracuje, temu P. Bóg daje.

× Sultan turecki, dowiedziawszy się, że jest wezwany przed sąd przez Zgromadzenie z Angory, wyjechał na okręcie angielskim na Malte.

× W ostatnich dniach tempo wzrostu drożyzny w Gdańsku osiągnęło rekord. Obiad normalny w lepszej restauracji kosztuje do 2,000 marek niem., w podrzędniejszej do 1,000. Ubranie gorszego gatunku kosztuje już od 50 do 100 tys. mk. Pokój umeblowany do 25,000 mk, szpulka nici szweczkich 1,000 mk, podzielowane bucików ponad 2,500 mk. W dniu dzisiejszym podrożał znacznie chleb i wędliny.

× W Johannsburgu stracono przez powieszenie 2-ch przywódców głośnej w swoim czasie »rewolucji« w Afryce południowej. Wyrok wykonano pomimo licznych protestów i podań o ulaskawienie.

× Rząd irlandzki zaczął stosować kary za należenie do armji powstańczej De Valery. Świeżo skazano na powieszenie 4-ch schwytych z bronią w ręku powstańców.

× Korzystając z ucieczki duchowieństwa greckiego z Tracji, kemaliści oddali metropolje w Adrijanopolu bułgarskiemu duchowieństwu.

× Senat hiszpański postanowił pociągnąć do odpowiedzialności gen. Beringera, dowódcę wojsk hiszpańskich, które poniosły klęskę w Marokko.

× W sobotę 18 b. m. w Moskwie notowano 10-cio rublową złotą 103 miliony, funt szterlingów — 88 milionów, dolar — 22 miliony, frank — 1,250,000, frank szwajcarski — 3 miliony, korona szwedzka — 4,900,000, lir włoski — 600,000, marka niemiecka — 4250.

Jaskrawe lekceważenie publiczności.

(Kores wł.)

Znane jest nieduże miasto pomorskie Chełmno. Znane choćby stąd że jest zbyt ożywione jako miasto garnizonowe, zaś następnie słynie z pięknych okolic w czasie letnim, dokąd też wielu Włocławian wyjeżdżało w ostatnim sezonie na letnisko. Miasto, pomimo, że liczy nie więcej ponad piętnaście tysięcy mieszkańców, robi nadzwyczaj sympatyczne wrażenie na przybyszach wzorową czystością i estetycznym wyglądem. Znac w nim dbała rękę władz komunalnych. Bywa czasami ten monotony i cichy nastrój przerywany przez godne, a skromne zabawy, urządzone staraniem korpusów oficerskich stacjonowanych tutaj wojsk, lub przez uczniów szkół miejscowych. Czasami zaglądają do nas artyści z odległych miast, czasami też i steleczni. Wszystko jak dotychczas wydaje się w porządku i byłoby tak istotnie, gdyby nie zasympatycznych obowiązków zarząd kolei państwowych. Ruch kolejowy jest zbyt ożywiony, a nic nie czyni się dla dogodności pasażerów. Pociąg osobowy (kurjerskich ze względu na »wzgórza i wężowo wijącą się linię oraz tę okoliczność, że Chełmno jest ostatnią stacją nie posiadany) ma jeden wagon 2-giej klasy. Utrzymany on niżej wszelkiej krytyki. W czasie wojennym i powojennym wiele znosić nauczyła się nasza publiczność, lecz tolerować taką rzecz jak brak oświetlenia to jest niepodobniństwem, choćby ze względu na bezpieczeństwo posiadanych bagaży. Przytoczę fakt następujący: w jednym dniu ub. tygodnia pociąg wyjeżdżający z Chełmna nie posiadał oświetlenia w 2-giej klasie, zaś w niektórych wagonach 3-iej paliły się najwzyczajniejsze kaganki, jakich zwykliśmy używać w wyjątkowych wypadkach t. j. w miastach, które były na terytorjum wojennym i skutkiem zmiany wojsk pozbawione były materiałów świetlnych. Ale obecnie rozporządzamy jeśli nie gazem to przynajmniej naftą. Gdy zwrócono się z prośbą do konduktora o oświetlenie wagonu ten odburknął: jeśli masz pan świecę to pal. Następnie pociąg kursujący między

DACHÓWKĘ pięknie wypaloną, pierwszej i drugiej klasy, mianowicie: Karpówkę, falcówkę, mnich-mniszkę,
CEGLĘ MASZYNOWĄ,
WAPNO, CEMENT
I TRZCINĘ SUFITOWĄ
 POLECA: **JAN KLĄBECKI** Brzeska 8
 WŁOCŁAWEK

KALENDARZ POWSZECHNY TRUSTOWY

na rok 1923

już wyszedł z druku.

Bogactwo treści, obfitość pięknych ilustracji, interesujący dział gospodarczy, przepowiednie pogody, mnóstwo pożytecznych drobiazgów sprawia, że Kalendarz niniejszy przewyższa roczniki poprzednie.

Skład główny w Księgarni Powszechnej.
 Nabyć można we wszystkich księgarniach, kioskach i u sprzedawców pism.

Kupujcie Kalendarz Powszechny na rok 1923.

Chelmem a Kuratowem pomimo późnej pory jesiennej nie jest ogrzewany. Jak mnie informowano dzieje się to skutkiem zepsucia jakiejś części parowozu. Zepsucie to nastąpić miało w maju a dziś chwala Bogu listopad. Należałoby się, ażeby tą sprawą zainteresowała się główna Dyrekcja dróg kolei Państwowej.

St. K.

Co niesie dzień?

KALENDARZYK.

Dnia 21 listopada 1922 r.

Oflarowanie Najśw. Marji Panny. — Oprócz tego obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących Świętych Pańskich: św. Rufusa; św. Celzusa i Klemensa, oraz św. Demetriusza i Honorjusza, męczenników; św. Alberta, biskupa i męczennika.

Wypadki historyczne.

1578 Zwycięstwo Polaków nad Moskwą pod Wendem.

Z chóru katedralnego. Przedstawiciele i najstarsi członkowie chóru katedralnego, Władysław Nowak, Antoni Wysocki, Stanisław Estkowski, i Galewicz na czele ze swoim prezesem p. Wacławem Rogalskim z przyczyn od siebie niezależnych, niebiorąc udziału w ostatnim koncercie chóru katedralnego, składają na cele katedralne 32,520 mk. Suma ta pochodzi z koncertu danego w maju b. r. we Włocławku. Koncert, jak wiadomo; był urządzony na cele dobroczynne, a pieniądze zebrane były wręczone prezesowi do przeznaczenia według jego uznania.

Echa koncertu chóru katedralnego. Pp. Władysław Nowak, Antoni Wysocki i Stanisław Estkowski najstarsi członkowie chóru katedralnego, proszą nas o zaznaczenie, że wcale nie byli proszeni do wzięcia udziału w jubileuszowym koncercie chóru katedralnego.

Wykład. Dnia 22 b. m. o godz. 6.30 wieczorem, w sali aktowej Gimn. Państwowego, wygłosi mjr. Haberling odczyt dla Stow. wojsk. wych. (Harcerstwo, Sokół) i uczniów szkół śred-

nich i zawodowych, p. t. „Jazda, jej znaczenie i organizacja jazdy bolszewickiej“. Wejście bezpłatne. Upraszają się o jaknajliczniejsze przybycie.

Miljonówka. W sobotnim ciągnięciu wylosowano milionówkę, № 1.595.613, sprzedany w P. K. K. P. w Warszawie.

Mniejszość górą. Rabin z Włocławka, p. Kowalski, został senatorem. Żydzi wraz z Niemcami dla nadania wyrazu swej radości mają przez okres trwania Sejmu i Senatu, śpiewać co sobotę przy ul. Żabiej majufes.

Z przemysłu. Dowiadujemy się, że grono obywateli miejskich w porozumieniu z ziemianami zamierza wybudować we Włocławku, lub też w Czerniewicach wielki młyn parowy podług najnowszych wymogów techniki. Projektowi temu tylko możemy przyklasnąć.

Umarli płacą podatki. Przed kilku dniami urząd skarbowy wysłał przez woźnego wezwanie płatnicze podatku dochodowego od majątku za rok 1920/21 do p. Grosmana zam. przy ul. Łęskiej № 48. Woźny, który, musiał swój obowiązek sumienia spełnić, stanął wobec nielada zagadki, gdyż jak go poinformowano płatnik Grosman zamieszkał na stałe od 8 już lat na cmentarzu.

Jeden wieczór warszawskiej wesołej Muzy odbędzie się we wtorek dnia 21 listopada r. b. w teatrze „Nowości“. W wieczorze przyjmują udział najwybitniejsze siły artystyczne w osobach: pp. Bieleckiej, primadonny operetki Teatru Nowego w Warszawie, znakomitej wykonawczyni roli tytułowej „Japonki“ operetki przeszło sto razy granej z rządu, Karola Hanusza, najpopularniejszego piosenkarza, ulubieńca publiczności, który odtworzył cały szereg piosenek—szlagierów, dotychczas w Włocławku nie śpiewanych, następnie Aleksander Górski humorysta znakomity, który zyskał sławę nawet za granicami Rzeczypospolitej, wykona cały szereg aktualno-wyborowych monologów, recytacji, żartów i Henryk Szalkowski znakomity wykonawca recytacji na tle własnej ilustracji muzycznej. Repertuar dotychczas w Włocławku nieznan.

Afera cukrowa. Dla naszego miasta zostało przydzielone 500 worków cukru, który miał być sprzedawany publiczności po 300 mk. funt. Jak nas informują magistrat przeznaczył dla ludności 150 worków, zaś 350 jakoby zostało sprzedanych dla m. Warszawy. Nie chcemy w podobną gospodarkę wierzyć przeto należałoby aby magistrat tą sprawą wyjaśnił.

Drożyna hoteli. Przyjeżdżający do naszego miasta uskarżają się na drożyznę hoteli. Numery w hotelach włocławskich kosztują o 100 procent więcej, aniżeli w Toruniu lub Bydgoszczy. Dlaczego?

Do odebrania. W ekspozyturze policji śledczej ul. Słodólna są do odebrania dwie kapy pluszowe.

Za przechowywanie rzeczy, pochodzących z kradzieży zostali pociągnięci do odpowiedzialności Józef i Stefanja Zychliński ze wsi Błędowo i Józef Piotrowski mieszkaniec Kutna.

Kradzieże. Bolesławowi Spieczynskiemu zam. przy ul. Kaliskiej № 43 skradziono krowę wartości 150.000 mk.

— W czasie nieobecności w domu Stefana Żuławskiego zam. w Czerniewicach skradziono z mieszkania meble wartości 300 tysięcy mk.

KRONIKA POLICYJNA.

Za upór władzy. Bielecką Franciszkę zam. przy ul. Chmielnej 22 osadzono w więzieniu za przeszkadzanie policji przy doprowadzeniu złodzieja do aresztu.

Złapany na gorącym uczynku. Podczas targu na pl. Dąbrowskiego przyłapano na gorącym uczynku kradzieży Zolmana Szaję zam. przy ul. Łęskiej № 57.

Kradzieże. Marlender Antoninie zam. przy ul. Cygance № 30 skradziono na Pl. Dąbrowskiego podczas targu torebkę z pieniędzmi.

— Giętkowski Jan zam. przy ul. Płockiej 123, zameldował, że skradziono mu garderobę wartości 200,000 marek.

— Grudak Andrzej zam. w Kowalu zameldował, że skradziono mu żyto wartości 176.000 mk.

TELEGRAMY.

Życzenie rządu polskiego.

PARYŻ 20.XI Pat. „Temps“ dowiaduje się, iż rząd polski wyraził życzenie dokładnego informowania go o przebiegu rokowań w Lozannie, a to ze względu na znaczenie, jakie rokowania te mogłyby mieć dla Polski. W razie zerwania rokowań, o ileby armja rumuńska przyłączyła się do operacji przeciwko Turkom, mógłby wyniknąć konflikt między Rumunją i Rosją. Polska byłaby wówczas zmuszoną interwenjować, a to na mocy sojuszu polsko-rumuńskiego, któremu pragnie pozostać wierną.

Demonstracje bezrobotnych.

BERLIN. (A.W.) 18 b. m. doszło w Dreźnie do demonstracji bezrobotnych przeciwko drożyznie. Szereg sklepów splondrowano, wiele osób aresztowano. W czasie starć kilka osób zostało rannych.

Wyrok śmierci na winowajców kłęski.

BELGRAD, 20. 11 (PAT.). Według informacji z Aten, sąd rewolucyjny skazał na śmierć generała Dusanisa i b. premiera Gunarisa oraz jego towarzyszy. Przyjaciele i stronnicy skazanych czynią zabiegi o złagodzenie wyroku.

Nowy rząd angielski potępia wrogą dla Polski politykę L. George'a.

GDAŃSK. (A.W.) Dr. Marchlewski, który zastępował na konferencji w Londynie generalnego komisarza w Gdańsku, udzielił przedstawicielowi Ag. W. ciekawych szczegółów z przemówienia Bonar Lawa, który przemawiając na temat różnicy pomiędzy programem Lloyd George'a a programem jego własnym, oświadczył m. in.: Lloyd George nie orientował się w niebezpieczeństwie, jakie grozi ze strony bolszewizmu dla całego świata. Niezrozumienie tego niebezpieczeństwa w sposób poprostu tragiczny znalazło wyraz w stosunku Anglii do Polski. Jedynie rząd francuski w polityce polskiej zajął wówczas stanowisko podyktowane usilną chęcią zachowania pokoju w Europie. Rozumiał bowiem, że polityczna ekspansja, rządu bolszewickiego kończy się tam gdzie się kończą granice państwa polskiego.

Sułtan wzywa pomocy hindusów.

WIENIEN 20. 11 (Pat.). „Neue Freie Presse“ donosi z Konstantynopola, że powodem ucieczki sultana na okręt wojenny była uchwała Zgromadzenia Narodowego o oddaniu sultana pod sąd. Od kilku już dni z pałacu sultana wywożono skrzynie na okręt, a żony sultana były stale w pogotowiu do wyjazdu. Szeik ul Islam oraz były minister oświaty Feyzi Bey udali się przed trzema dniami do Indji, wioząc pod osłoną wojskową odręczne pismo sultana treści następującej: Jestem kalifem 380 milionów muzułmanów. Tymczasem Zgromadzenie Narodowe, zapomniawszy o świętych zasadach, chce je uszczuplić, by wesprzeć interesy Francji, chce wypędzić mnie z tronu moich przodków i wydrzeć mi godność kalifa. Do was, hindusy, którzy bronić macie mojej władzy, jako kalifa, wysyłam Szaika ul Islama i mego ministra. Rozkazuję wam, byście poddali się moim zarządzeniom. Kalifat jest w niebezpieczeństwie, a przez to zagrożony jest cały świat muzułmański.

Nowe powikłania w Niemczech.

BERLIN. (A.W.) Sytuacja polityczna uległa nowym powikłaniom. Socjaliści bowiem w dalszym ciągu przeciwni są jakiegokolwiek współpracy z niemiecką partją ludową, która znów ze swej strony żąda bezwzględnego udziału swych członków w nowym rządzie. Jako jedyną drogę wyjścia z obecnej sytuacji uważa się gabinet mniejszości wraz z współpracą stronnictw obywatelskich i przy życzliwym poparciu neutralnych socjalistów niemieckich. Jako kandydatów na kanclerza w tym nowym gabinecie wymieniają Stresemana oraz posła demokratycznego Hamma.

RYNEK PIENIĘŻNY.

Usposobienie dla walut zagranicznych trochę mocniejsze — obroty jednak nieduże

	gotówka
Berlin	2.40 — 2.35
New-York	15.750 — 15.850 — 15.675
Paryż	1.097
Kanada	15.775 — 15.750
	czeki
Belgia	1030 — 1.018
Berlin	2.37 1/2 — 2.5 — 2.30
Gdańsk	2.35 — 2.30 1/2
Holandja	6.325
Londyn	70.800 — 71.250 — 70.850
New-York	15.800 — 15.850 — 15.650
Paryż	1.100 — 1.110 — 1.099
Praga	505 — 510
Szwajcaria	2.940 — 2.927.50
Wiedeń	22.12 1/2 — 22 — 22.5
Włochy	755

